

Afganistan: Asya'daki Stratejik Çıkmaz

Uluslararası ve bölgesel aktörlerin hesaplaşma sahasına dönüşen Afgan toprakları, bugün Ortadoğu'nun içinde bulunduğu birçok sıkıntıya ilk kaynaklık eden coğrafyadır.

Afganistan, tarihi boyunca çok çeşitli işgallerin ve beraberinde yaşanan kargaşanın ortasında kalmış bir ülkedir. Afganistan'da yaşanan çatışmaların oldukça karmaşık ve çok çeşitli sebepleri bulunmaktadır.

Ülkenin coğrafi konumundan sömürgeci ülkelerin hedefine giden yolda kilit noktada bulunmasına, çeşitli güçlerin kendi çıkarlarını sağladıkları komşu ülkelerin Afganistan'a karşı yürüttüğü politikalarından onlarca etnisiteye ev sahipliği yapmasına kadar pek çok dinamik bugünkü Afganistan'da bir sorunlar silsilesini beraberinde getirmiştir. Ülke içinde birliğin sağlanması adına atılmaya çalışılan adımlar sürekli olarak bir grubun diğerini eleştirmesiyle gölgelenmektedir.

Ülkenin kendi içinde sahip olduğu etnik milliyetçiliğe dayalı taassup, kronik hale gelmiş bulunan eğitimsizlik tarafından sürekli beslenmektedir. Dünyanın en fakir ülkelerinden biri olan Afganistan, 1970'ten bu yana hiçbir dönemini savaşız geçirmemiştir. Bu nedenle ülkede hiçbir altyapı ve ekonomik kalkınma projesi dikiş tutmamıştır. Bu sosyoekonomik sıkıntılar ülke içindeki kaosu besleyen temel unsurlar haline gelmiştir.

Öte yanda savaşların etkisiyle milyonlarca insanın göçmen durumuna düşmesi ve yerlerinden edilmesi, Afgan toplumuna istikrarlı bir yaşam olanağı vermemektedir. Halen komşu ülkelerde milyonlarca Afgan mülteci hiçbir eğitim ve ekonomik imkân olmaksızın yaşamaktadır. Bunların ülkelerine dönmeleri halinde yapacakları hiçbir iş bulunmadığı gibi sahip oldukları topraklar da başkalarının gasp edilmiş durumdadır.

Etnik milliyetçilik, eğitimsizlik ve taassubun yaygın olduğu ülkede istikrarlı bir hükümetin kurulamaması bölgesel ve uluslararası güçlere, Afganistan içinde rahatça operasyon imkânı vermektedir. Uluslararası ve bölgesel aktörlerin hesaplaşma sahasına dönüşen Afgan toprakları, bugün Ortadoğu'nun içinde bulunduğu birçok sıkıntıya ilk kaynaklık eden coğrafyadır.

Yakın bir gelecekte köklü değişim işareti vermeyen ülkenin önümüzdeki dönemde de şiddet sarmalından kurtulması olası görünmemektedir. Kendi kendini bitiren bu sarmal, dışarıya da şiddet ihraç etmeyi sürdürecektir.

Raporun tamamına ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).